

Langt de fleste vender ryggen til Danmarks bedste pensionstilbud

Der er tale om Danmarks uden sammenligning mest attraktive pensionsopsparing. Den burde i princippet være en dundrende succes. Men det er den ikke. Tværtimod.

For fem år siden fik landets førtidspensionister for første gang tilbud om at spare op i en ny frivillig arbejdsmarkedspension. Budskabet til de kommende kunder var lukrativt: 'For hver krone du sparer op, lægger vi to kroner oveni, og du får alle pengene tilbage – inklusiv renters rente – fra den dag, du når folkepensionsalderen.'

Førtidspensionisterne har kunnet melde sig til siden 2003, men de gør det ikke. En ny opgørelse viser, at tre ud af fire potentielle kunder ikke gør brug af muligheden. I 2006 var det kun hver fjerde førtidspensionist, nemlig ca. 64.000 ud af 242.000, der betalte ind til den såkaldte SUPP – den supplerende arbejdsmarkedspension for førtidspensionister. En foreløbig opgørelse tyder på, at niveauet med omkring 70.000 ikke er meget højere i 2007.

Vil halte langt efter

Målet med at indføre SUPP var klart:

HELE BEFOLKNINGEN

FØRTIDSPENSIONISTER

Figuren viser, at i befolkningen som helhed er det en ud af fire, der ikke sparer op til pension. Hos førtidspensionisterne er det tre ud af fire, der ikke sparer op.

Den skulle sikre, at førtidspensionisterne, i lighed med de beskæftigede, får andet og mere at leve for end folkepensionen og ATP, den dag de bliver folkepensionister. Men sådan er det ikke gået, og det er et problem, vurderer flere forskere.

»Førtidspensionisterne ender allersædvanligst nede i indkomstfordelingen, når de bliver gamle. De har ligget i bunden, da de var i den erhvervsaktive alder, og sparer de ikke op, kommer de – økonomisk set – til at halte langt efter resten af befolkningen i deres alderdom», siger

Mette Gørtz, der forsker ved AKF, Anvendt KommunalForskning.

Det samme vurderer forskningschef Niels Ploug fra Socialforskningsinstituttet. Han mener, at man er meget langt fra det erklærede mål om at ligestille førtidspensionister med lønmodtagere. Ifølge ham er der to forklaringer på SUPP's begrænsede succes. Den ene er, at ordningen er frivillig.

»SUPP retter sig imod en gruppe, der har svært ved at overskue store regnestykker, og som måske har svært ved ►

► at undvære pengene her og nu. Uanset hvor god en forretning den er, så sætter frivilligheden grænser for succesen. For langt de fleste lønmodtagere er pensionsopsparring jo en obligatorisk del af overenskomsten eller ansættelseskontrakten, så de sparer op, uanset om de vil eller ej. Jeg er sikker på, at opsparingerne i arbejdsmarkedspensioner på samme måde ville være mindre, hvis de var frivillige,« siger Niels Ploug.

Svært at rådgive

Den anden forklaring på den manglende succes er, mener han, at man har sat de forkerte mennesker til at sælge produktet. Det er sagsbehandlere i de enkelte kommuner, der skal markedsføre ordningen for deres førtidspensionister. Kommunerne har faktisk en egen interesse i at sælge pensionen. Det er nemlig staten og ikke kommunen, der supplerer pensionen op. Og i den anden ende – når pensionen bliver udbetalt – kan kommunen se frem til større skatteindtægter og lavere udgifter til eksempelvis boligydelse.

»Kommunerne har masser af incitamenter. Men man må gøre sig klart, at det er svært for den enkelte sagsbehandler at rådgive om pensionsopsparring. Sagsbehandlere er eksperter i sociallovgivning – ikke i opsparing,« siger Niels Ploug.

Der er da også meget, der tyder på, at rådgivningen i landets kommuner er meget forskellig. Det viser sig nemlig, at der kommunerne imellem er meget store forskelle på, hvor stor en andel af førtidspensionisterne, der tilmelder sig pen-

Andel førtidspensionister, der har tilsluttet sig den supplerende pensionsydelse

Top 5		Bund 5	
Fanø	37 pct.	Lolland	18 pct.
Lyngby-Taarbæk	35 pct.	Ringsted	18 pct.
Odder	35 pct.	Billund	18 pct.
Hørsholm	34 pct.	Faaborg-Midtfyn	18 pct.
Hedensted	34 pct.	Haderslev	17 pct.

Kilde: Danmarks Statistik og ATP 2006.

sionsordningen. Faktisk er der i nogle kommuner kun halvt så mange som i andre: I kommunerne med flest tilmeldte drejer det sig om ca. 35 pct., mens der i kommunerne med færrest er omkring 18 pct.

Foreløbige tal for 2007 peger samtidig på, at der også er stor forskel fra kommune til kommune på, hvor stor en del af de nye førtidspensionister, der tager imod tilbudet om at være med i SUPP-ordningen.

Bekymrende forskelle

I Velfærdsministeriet giver de kommunale forskelle anledning til bekymring, selv om der, samlet set, er større tilslutning end oprindeligt forventet.

»Målsætningen er, at alle de, der gerne vil, tilslutter sig. Det forudsætter, at de ved, hvad de siger ja eller nej til. At det kun er hver fjerde, der tager imod tilbudet, er ikke nødvendigvis et problem. Behovene er meget individuelle, og der er jo for eksempel nogle, der har tilstrækkelig pensionsopsparring eller er så syge, at yderligere opsparing til alderspension er irrelevant. Men det kan ikke forklare den store kommunale variation. Meget

tyder derfor på, at det er kvaliteten af vejledningen, der er afgørende,« siger kontorchef Bent Nielsen.

Ifølge Bent Nielsen vil man nu overveje, om man kan inddrage andre end kommunerne i vejledningen af førtidspensionisterne: »Vi vil kigge på, om andre parter – herunder pensionselskaberne – kan få en mere aktiv rolle i forhold til informationen. Man skal selvfølgelig i den sammenhæng tage højde for, at der er tale om personfølsomme oplysninger.«

For øjeblikket er det kun meget få selskaber ud over ATP, der tilbyder SUPP-opsparing, og kun et selskab har gjort noget aktivt for at få tilbuddet ud. PensionDanmark, der er pensionselskab for en række ufaglærte grupper på arbejdsmarkedet, har taget initiativ til direkte at kontakte medlemmer, der får en førtidspension: »Vi skriver til dem – og reagerer de ikke på det – så ringer vi dem op. Vi må desværre konstatere, at mange ikke har hørt om SUPP fra deres kommunale sagsbehandler,« siger Torben Møger Pedersen, direktør i PensionDanmark.

- Og indsatsen har virket. Blandt PensionDanmarks medlemmer er det mere end halvdelen af førtidspensionisterne, der er tilmeldt SUPP. Det er dobbelt så stor en andel som landsgennemsnittet.

ATP parat til dialog

I ATP, der administrerer langt de fleste øvrige SUPP-opsparinger, vil man hjælpe førtidspensionister med at få glæde af SUPP'en: »Undersøgelsen peger på, at der er stor forskel fra kommune til kommune, når det gælder vejledningen om SUPP'en. Det er et fantastisk godt tilbud, og det er ærgerligt, hvis der er førtidspensionister, som ikke får glæde af det, fordi de ikke bliver informeret godt nok. Vi er klar til at tage et større ansvar for at få tilbuddet bragt ud til førtidspensionisterne, og vi vil meget gerne drøfte forskellige muligheder med Velfærdsministeriet,« siger kundechef i ATP Ellen Dalsgaard Zdrakovic.

Om SUPP

Supplerende arbejdsmarkedspension for førtidspensionister (SUPP) blev indført i 2003 som en del af førtidspensionsreformen. Formålet var at give førtidspensionisterne mulighed for at supplere deres folkepension på samme måde, som de fleste lønmodtagere gør gennem arbejdsmarkedspensioner.

Indbetaling til SUPP er frivillig for førtidspensionisterne. I 2008 er det samlede bidrag 420 kr. pr. måned. Førtidspensionisten betaler selv 140 kr., mens kommunen betaler de resterende 280 kr.

Tilmelding til SUPP-ordningen er frivillig og sker ved henvendelse til den enkeltes hjemkommune.

Der er frit valg i SUPP, og alle danske pensionsinstitutter kan tilbyde at forvalte SUPP-opsparing. Imidlertid er der kun meget få institutter ud over ATP, der tilbyder at forvalte SUPP-opsparing.

Det drejer sig om PensionDanmark, Arkitekternes Pensionskasse, Pensionskassen for Jordbrugsakademikere og Dyr læger samt Magistrenes Pensionskasse. Fælles for disse institutter er, at tilbudet alene gælder førtidspensionister, som i forvejen er kunder.

Alle førtidspensionister kan vælge at spare op i SUPP'en hos ATP. ATP forvalter SUPP-opsparingen for ca. 93 pct. af alle de førtidspensionister, der benytter ordningen.